

TÜRK HÜKÜMETİNİN İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ DERNEĞİ (“İFÖD”) ve DİĞER 4 DERNEĞİN KURAL 9.2 GÖRÜŞÜNE İLİŞKİN CEVAPLARI

Demirtaş v. Turkey (no. 14305/17)

1. Türk makamları, *İfade Özgürlüğü Derneği (‘İFÖD’)* ve diğer 4 derneğin *Demirtaş/Türkiye (no. 14305/17)* davasına ilişkin sunmuş olduğu görüş hakkında aşağıdaki açıklamalarda bulunmak ister.
2. İlk olarak, Türk hükümeti tarafından 1 Şubat 2021 tarihinde Bakanlar Komitesine (‘BK’) sunulan *Demirtaş* davasına ilişkin Türkiye’nin faaliyetlerini kapsayan bildirim *STK’ların* bildiriminde ileri sürülen hususları kapsamaktadır. Türk hükümeti bu bağlamda sunmuş olduğu bildirimini tekrarlamaktadır.
3. Bu açıklamada, Türk hükümeti *STK’lar* tarafından ileri sürülen aşağıdaki hususlara açıklık getirmektedir.
4. Bilindiği üzere, *Demirtaş/Türkiye (no. 14305/17)* kararı 22 Aralık 2020 tarihinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin Büyük Dairesi (‘Mahkeme’) tarafından karara bağlanmış ve aynı gün kesinleşmiştir.
5. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarının Yerine Getirilmesi Dairesi, 18 Ocak 2021 tarihli bildirim ile Sözleşme’nin 46. Maddesi kapsamında Mahkeme’nin acil bireysel önlemler ile ilgili tespitleri hakkında Bakanlar Komitesi’ne bildirimde bulunulmasını talep etmiştir.
6. Bu kapsamda, 1 Şubat 2021 tarihinde Bakanlar Komitesi’ne bildirim mektubu gönderilmiştir. Söz konusu mektupta, Türk makamları ilk olarak Komite’nin dikkatini Mahkeme kararına çekmiştir. Bunu takiben, 7 Aralık 2018 ve 31 Ekim 2019 tarihleri arasında kalan süre ve Başvurucunun mevcut tutukluluk halinin Mahkeme’nin ilgili kararın kapsamında olmadığı açıklanmıştır.
7. Bu minvalde, Türk makamları Başvurucu tarafından yeni bir başvurunun yapıldığını, Mahkeme tarafından başvurunun Hükümete bildirildiğini hatırlatır. Hükümet, *Demirtaş/Türkiye* kararının yerine getirilmesi ile ilgili bireysel ve genel önlemler hakkında mevcut gelişmelere dair bilgilendirme yapmaya devam edecektir.
8. Öte yandan, 5 Şubat 2021 tarihinde aralarında İfade Özgürlüğü Derneği’nin de bulunduğu 5 farklı STK tarafından Kural 9.2 kapsamında Bakanlar Komitesi’ne *Demirtaş/Türkiye* kararı ile ilgili görüşlerine içeren bir bildirim yapıldığı anlaşılmıştır.
9. İlgili bildirimde, temel olarak milletvekili dokunulmazlığı üzerine yorumlarda bulunulmuştur. Ancak, bu aşamada, söz konusu karar acil bireysel önlemler kapsamında Mart DH toplantısının gündemine alınmıştır. Hükümet’ten bu kapsamda bilgi talep edilmiştir.
10. Hükümet ilk olarak eylem planının bildirilmesi için belirlenen 6 aylık sürenin henüz dolmadığını hatırlatmak ister. Bu aşamada, Komite’nin değerlendirmeleri acil bireysel önlemler ile sınırlı olmalıdır.
11. Konuyla ilgili olarak, Türk makamları, Büyük Daire’nin ihlal kararına konu yargılamalar kapsamında başvurunun tutukluluk halinin sona erdiğini tekrar eder. Başvurucunun mevcut tutukluluk hali başka bir dosya ile ilgilidir. Aynı nedenle , Mahkeme, yeni başvuru ile ilgili Hükümete bildirimde bulunmuştur. Söz konusu yeni başvuru kapsamındaki hükümet görüşüne dair hazırlıklar devam etmektedir.

12. Buna uygun olarak, başvuru hakkında acil bireysel önlem alınmasını gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Ayrıca, Büyük Daire'nin söz konusu kararı kapsamında, bu yönde hazırlanan eylem planı sunulduğunda genel önlemler üzerine yapılan değerlendirmeler dikkate alınmalıdır.

SONUÇ

13. *Demirtaş* kararının yerine getirilmesi kapsamında Türk makamları, Bakanlar Kurulu'nu yukarıdaki yapılan açıklamaları dikkate almaya davet eder.
14. Ayrıca, Türk makamları bu bildiri kapsamında ileri sürülen herhangi mevcut bir başvuru veya ihlal kararının konusunu oluşturmeyen iddialar hakkında spekülasyon yapmak istememektedir.